

AANSPRAKELIJKHEID — VAL NAAR AANLEIDING VAN MUURKLIMMEN — GEEN AANSPRAKELIJKHEID VAN SCOUTSLEIDERS — AANSPRAKELIJKHEID VAN ZAALUITBATER.

I.v.m. een voormiddag muurklimmen beperkt de verplichting van de scoutsleiders zich tot het voorzien in een adequate omkadering door derden. Het kiezen voor een klimzaal die publiciteit maakt met ondermeer toezicht door gespecialiseerde monitoren beantwoordt aan het vereiste van zorgvuldigheid. Zij begaan geen fout door zich te onderwerpen aan de aanwijzingen en instructies van de gespecialiseerde begeleiders en worden niet geacht de veiligheidsmaatregelen in vraag te stellen.

Op de uitbaatster van de klimzaal rust een verplichting om de risico's voor de klanten te beperken. Het betreft een inspanningsverbintenis die des te meer geldt t.a.v. beginners. Zij moet de nieuwkomers herkennen en beschermen door een nauwgezette begeleiding en mag dit niet laten afhangen van de toevallige aanwezigheid van andere klanten. Voor beginners waren ook veiligheidsmatten nodig.

RESPONSABILITÉ — CHUTE D'UN MUR D'ESCALADE — PAS DE RESPONSABILITÉ DES CHEFS SCOUTS — RESPONSABILITÉ DE L'EXPLOITANTE DE LA SALLE.

À l'occasion d'une matinée d'escalade en salle, l'obligation des chefs scouts se limite à fournir un encadrement adéquat par des tiers. Le choix d'une salle d'escalade faisant de la publicité notamment au sujet de la surveillance par des moniteurs spécialisés répond à l'exigence de prudence. Ils ne commettent pas de faute en se soumettant aux indications et instructions d'accompagnateurs spécialisés et ne sont pas censés mettre en question les mesures de sécurité.

L'exploitante de la salle d'escalade a l'obligation de limiter les risques pour les clients. Il s'agit d'une obligation de moyens qui vaut davantage à l'égard des débutants. L'exploitante doit reconnaître les nouveaux venus et les protéger par un accompagnement attentif, sans pouvoir laisser dépendre ce dernier de la présence fortuite d'autres clients. Pour des débutants, des tapis de sécurité étaient nécessaires.

**RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE BRUSSEL
10 DECEMBER 2008**

26ste k. — Zet. : M. De Gendt; Pleit. : mrs. D'Hondt, Ral, Vanlouwe *loco* van Reybrouck, en Valvekens. — Inzake : V. en consoorten t. V.K.S.M., D. en consoorten, n.v. S.

I. — Feiten en voorgaanden.

.

1.2. — Op 28 november 1992 werd door een groep 17-jarigen en hun leiders van de scoutsgroep Sint-Lambertus uit Beersel een voormiddag muurklimmen gehouden in de klimzaal « Winner's » te Brussel.

Aan deze activiteit namen zeven scoutsleden deel en drie scoutsleiders.

Tegen het einde van de voormiddag deed zich een tragisch ongeval voor, waarbij een van de scoutsleden, V., geboren op 24 februari 1975 en op dat moment dus 17 jaar

oud, ernstig ten val kwam. Hij overleed een viertal dagen later aan zijn verwondingen.

.

II. — Beoordeling.

.

B. — Nopens de gegrondheid.**4. — T.a.v. eerste verweerster.**

Eerste verweerster is de overkoepelende scoutsorganisatie waarbij de scoutsgroep in kwestie, Sint-Lambertus uit Beersel, is aangesloten.

De stelling van eerste verweerster dat haar rol als overkoepelende organisatie beperkt

is tot het bepalen van de beleidslijnen en de geest waarin de plaatselijke groepen moeten werken, zonder dat zij inspraak heeft in de concrete activiteiten van deze laatste, wordt door eisers niet tegengesproken.

Evenmin wordt door eisers uitgewerkt op welke rechts- dan wel feitelijke grond zij menen lastens eerste verweerster te beschikken over een vordering tot schadevergoeding.

Er weze aan herinnerd dat het loutere feit dat zich een ongeval heeft voorgedaan, niet volstaat om in rechte te besluiten tot het bestaan van een fout in hoofde van deze of gene betrokkene. Degene die aanspraak maakt op een schadevergoeding dient onder meer in hoofde van de aangesprokene de concrete fout, nalatigheid of hoedanigheid te bewijzen, dewelke diens verantwoordelijkheid voor de geleden schade met zich zou brengen.

Waar *in casu* in de argumentatie van eisers een en ander ten aanzien van eerste verweerster volledig ontbreekt, kan de vordering lastens haar ook slechts worden afgewezen als ongegrond.

5. — *T.a.v. tweede, derde en vierde verweerders.*

5.1. — Tweede, derde en vierde verweerders zijn de scoutsleiders die de leiding hadden over de groep 17-jarigen in kwestie en onder wiens leiding ook de activiteit van 28 november 1992 plaats vond.

Als jeugdleiders behoorde het aldus onder meer tot hun verantwoordelijkheid een voor hun groep geschikte activiteit te kiezen, deze activiteit te plannen en te organiseren, deze planning en organisatie uit te voeren en daarbij tevens toezicht te houden op de leden, dit alles met inachtneming van onder meer de normale voorzichtigheid van een zorgvuldig jeugdleider met het oog op het verzekeren van de veiligheid van de leden en zichzelf.

Het betreft hier uiteraard een inspanningsverbintenis en geen resultaatsverbintenis.

5.2. — Het wordt niet (meer) betwist dat een voormiddag muurklimmen op zich een geschikte activiteit is voor een groep 17-jarigen, zodat op de keuze van de activiteit op zich niets valt aan te merken.

Zo goed als iedere sportactiviteit draagt een zeker risico op lichamelijk letsel in zich, zonder dat daarom de deelname daaraan *ipso facto* als foutief of onzorgvuldig zou moeten worden beschouwd.

5.3. — Echter verwijten eisers tweede, derde en vierde verweerders in de eerste plaats dat deze niet het nodige zouden hebben gedaan om de veiligheid van de deelnemers te verzekeren, dan wel van de verantwoordelijken van de zaal een behoorlijke omkadering te bekomen.

Van een jeugdleider kan in het algemeen niet worden verwacht dat hij *ipso facto* onderlegd is in het muurklimmen op een wijze die hem zou toelaten zelf op sluitende wijze het nodige te doen voor de veiligheid van muurklimmers. Evenmin blijkt uit enig element dat tweede, derde en/of vierde verweerder *in casu* over de terzake vereiste vaardigheden zouden hebben beschikt.

Aldus beperkte de verplichting van tweede, derde en vierde verweerders zich in elk geval tot het voorzien in een adequate omkadering door derden.

Door te kiezen voor een klimzaal dewelke specifiek met betrekking tot het aspect veiligheid uitdrukkelijk publiciteit maakte met onder meer het toezicht door gespecialiseerde monitoren, hebben tweede, derde en vierde verweerders in elk geval in hun planning en organisatie de nodige zorgvuldigheid aan de dag gelegd.

Indien een kennismaking met het muurklimmen — waarvan op zich niet wordt betwist dat dit een geschikte activiteit vormde — niet mag worden geacht op veilige wijze te kunnen geschieden in een speciaal daartoe uitgeruste klimzaal, onder toezicht van gespecialiseerde monitoren, valt niet in te zien waar een dergelijke activiteit dan wel zou dienen te worden gehouden.

Op geen enkele wijze wordt aannemelijk gemaakt, laat staan bewezen, dat tweede, derde of vierde verweerder tegenover vijfde verweerster op een gegeven ogenblik afstand zou hebben gedaan van de bijstand door gespecialiseerde monitoren zoals principieel en onvoorwaardelijk voorzien.

5.4. — Wat het daadwerkelijke, feitelijke verloop van de activiteit betreft, zijn erg weinig objectieve en vaststaande bewijselementen voorhanden die zouden kunnen toelaten te achterhalen wat er precies is gebeurd,

omstandigheid die de beoordeling van een eventuele aansprakelijkheid niet vergemakkelijkt.

In elk geval wordt niet betwist dat de scoutsgroep bij aanvang van de activiteit, door iemand aan de receptie werd ontvangen en te woord gestaan, te weten een zekere heer Oberlander, dewelke hen vervolgens ook het benodigde materiaal heeft overhandigd, een uiteenzetting betreffende het muurklimmen heeft verschaft, bepaalde zaken heeft gedemonstreerd (knopen...) en deze vervolgens bij de deelnemers heeft gecontroleerd. Hoewel dit niet uitdrukkelijk wordt vermeld, kan uit het geheel van voorliggende verklaringen worden begrepen dat het wellicht ook de heer Oberlander is die de door de scoutsgroep betaalde toegangsprijs in ontvangst heeft genomen en hen de kwijting dienaangaande heeft overhandigd.

Ongeacht de werkelijke juridische band tussen de vijfde verweerder en de heer Oberlander, is het evident dat de scoutsgroep onder dergelijke omstandigheden er zonder meer mocht vanuit gaan dat deze persoon een van de gespecialiseerde monitoren was, waarvan sprake in de publiciteit.

Het is al even evident dat tweede, derde en vierde verweerders vanaf dat moment een gedeelte van hun gezag en leiding ondergeschikt maakten aan deze van deze gespecialiseerde monitor, waarop precies omwille van diens deskundigheid een beroep werd gedaan. Dit geldt in het bijzonder en vooral met betrekking tot de aspecten van het specialisatiegebied van degene waarop men beroep doet, zijnde *in casu* het muurklimmen. In het algemeen zou het voor eender welk soort activiteit uiteraard absurd en vaak zelfs volkomen onverantwoord zijn een beroep te doen op een gespecialiseerde begeleider, om vervolgens te weigeren zich te onderwerpen aan diens aanwijzingen en instructies.

In casu ligt niet de minste indicatie voor dat tweede, derde of vierde verweerder de aanwijzingen en instructies van de heer Oberlander op eender welke wijze niet of onzorgvuldig zouden hebben opgevolgd, dan wel een dergelijke attitude zouden hebben getoond van de scoutsleden.

Evenmin valt in te zien hoe zij op grond van hun uiterst beperkte kennis van de techniek van het muurklimmen, de aanwezige dan wel bepaalde afwezige veiligheidsmaatregelen

in vraag zouden hebben moeten stellen.

Het feit tenslotte dat de scoutsleiders op een vraag dienaangaande van de heer Oberlander blijkbaar naar waarheid hebben geantwoord dat de meeste of alle leden van de groep vroeger wel al eens aan muurklimmen hadden gedaan, belast hen op geen enkele wijze met enige verantwoordelijkheid voor de consequenties die de heer Oberlander gebeurlijk aan dit feit zou hebben verbonden op het vlak van de vereiste begeleiding.

Enige fout of onzorgvuldigheid in voormelde context wordt in hoofde van tweede, derde of vierde verweerder dan ook niet aangetoond.

5.5. — Ook het feit dat de heer Oberlander kennelijk de scoutsgroep niet gedurende de volledige activiteit van nabij heeft opgevolgd, maakt geen fout of onzorgvuldigheid uit in hoofde van tweede, derde of vierde verweerder.

Zoals hierboven reeds gesteld (zie punt 5.4), wanneer men beroep doet op een gespecialiseerde begeleider, onderwerpt men zich minstens gedeeltelijk aan diens leiding en oordeel.

Wanneer een dergelijke gespecialiseerde begeleider — die de heer Oberlander in de ogen van de scoutsgroep zonder meer was — na verloop van tijd kennelijk oordeelt dat zijn aanwezigheid in de onmiddellijke nabijheid van de groep niet meer vereist is, kan deze beslissing door een leek niet met kennis van zaken worden getoetst. Precies omwille van de specialisatie verlaat men zich als leek op het oordeel van de gespecialiseerde begeleider en kan men zich dus niet zomaar in diens plaats stellen.

In casu was het voor tweede, derde en vierde verweerders niet mogelijk in te schatten of na verloop van tijd, de aanwezigheid van de gespecialiseerde begeleider in de onmiddellijke nabijheid van de groep, nog steeds noodzakelijk was.

Wanneer men zich plaatst op het moment dat door de heer Oberlander klaarblijkelijk werd beslist dat de groep inmiddels voldoende oefening had gehad om de activiteit op meer zelfstandige wijze te kunnen verder zetten terwijl hijzelf in de ruime omgeving aanwezig bleef en andere werkzaamheden uitvoerde, ligt geen enkele concrete indica-

tie voor op grond waarvan tweede, derde en vierde verweerders deze beoordeling hadden moeten aanvechten en bijvoorbeeld hadden moeten aandringen op diens verdere aanwezigheid in de onmiddellijke nabijheid van de groep.

Ook op dit vlak wordt in hoofde van tweede, derde of vierde verweerder dan ook geen fout of onzorgvuldigheid bewezen. Kennelijk hebben zij met betrekking tot de zeer specifieke activiteit van het muurklimmen hun vertrouwen gesteld in de hen toegewezen gespecialiseerde monitor en faciliteiten, op professionele wijze en tegen betaling ter beschikking gesteld en uitgebaat, wat op geen enkele wijze als foutief of onvoorzichtig kan worden beschouwd.

5.6. — Dat tweede, derde en vierde verweerders als scoutsleiders op een gegeven ogenblik zelf ook hebben deelgenomen aan het muurklimmen tenslotte, kan hen evenmin ten kwade worden geduid.

Uit de verschillende verklaringen blijkt dat het tragisch ongeval zich heeft voorgedaan tegen het einde van de voormiddag en van de activiteit.

Het is geenszins als foutief of onzorgvuldig te beschouwen dat de scoutsleiders op dat moment zelf deelnamen aan het muurklimmen, nu enerzijds iedereen van de groep toen reeds een zekere oefening in het muurklimmen achter de rug had en anderzijds de scoutsleiders hoe dan ook in de onmiddellijke nabijheid van de klimmende leden bleven en ten volle in de mogelijkheid waren het voor een groep 17-jarigen vereiste toezicht uit te oefenen.

Jeugdwerk met 17-jarigen vereist allerm minst dat de jeugdleiders, als het ware passief en vanop afstand, ieder lid individueel en permanent op scrupuleuze wijze in het oog houden, doch nodigt integendeel uit tot onder meer wederzijdse participatie en het stimuleren van de zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheidszin van de opgroeiende en bijna volwassen jongere.

Gelet onder meer op de beperkte kennis in hoofde van tweede, derde en vierde verweerders van de techniek van het muurklimmen, op het feit dat de groep specifiek met betrekking tot dit aspect werd begeleid door een gespecialiseerde monitor en op het feit dat het ongeval zich *in concreto* voordeed specifiek binnen deze context van de techniek van het muurklimmen, wordt in het

door de scoutsleiders uitgeoefende toezicht in elk geval geen gebrek bewezen dat in oorzakelijk verband zou staan tot het ongeval.

5.7. — De conclusie kan dan ook slechts zijn dat bij gebrek aan bewijs van een concrete fout of onvoorzichtigheid in hoofde van tweede, derde en vierde verweerders, de vordering lastens hen dient te worden afgewezen als ongegrond.

Zoals hierboven reeds in herinnering gebracht, volstaat het loutere feit dat zich een ongeval heeft voorgedaan, niet om in rechte automatisch te besluiten tot het bestaan van een fout in hoofde van deze of gene betrokkene.

Hoe groot ook het leed is dat door het tragisch ongeval onmiskenbaar aan de zijde van eisers werd veroorzaakt, tweede, derde en vierde verweerders hebben bij de organisatie, uitvoering en begeleiding van de activiteit van het muurklimmen op 28 november 1992, gehandeld zoals van normaal voorzichtige jeugdleiders van een groep 17-jarige scoutsleden mag worden verwacht en vereist.

6. — *T.a.v. vijfde verweester.*

6.1. — Vijfde verweester is de uitbaatster van de klimzaal.

Zij is bijgevolg bij uitstek geplaatst om de risico's van het muurklimmen te kennen.

Tevens rust op haar de verplichting om deze risico's ten aanzien van haar klanten zoveel als mogelijk te beperken en aldus op een normaal zorgvuldige wijze in te staan voor hun veiligheid.

Het betreft ook hier uiteraard een inspanningsverbintenis en geen resultaatsverbintenis.

6.2. — Het onderkennen van en leren omgaan met het gevaar en de risico's van een bepaalde sport, maken integraal deel uit van de vorming in deze sport en worden door de beoefenaars ervan dan ook slechts gaandeweg verworven en verfijnd.

Hieruit volgt dat de verplichting in hoofde van de uitbater van een klimzaal te waken over de veiligheid van zijn klanten, des te meer geldt ten aanzien van beginners en geïnteresseerden zonder ervaring die een eerste kennismaking met de sport ondergaan.

Deze laatsten kunnen als leek immers nog slechts op zeer algemene wijze het risico inschatten en beschikken niet over de technische kennis en vaardigheden om de concrete, individuele gevaren en risico's te kennen, te begrijpen en vooral te voorkomen of minstens te beperken.

Het komt dus de uitbater van de klimzaal eerst en vooral toe deze personen te herkennen. Hij kan niet zomaar zonder meer eenieder toelaten tot het gebruik van zijn faciliteiten doch dient integendeel het nodige te doen om zich ervan te vergewissen dat de personen die hij toelaat, hetzij zelf over de nodige kennis en vaardigheden beschikken, hetzij op afdoende wijze worden begeleid en omkaderd.

De uitbater dient aldus als het ware de « nieuwkomers » in de sport in zekere mate tegen zichzelf en hun eigen enthousiasme te beschermen. Hij dient hen niet enkel de gevaren en risico's en de ernst ervan uit te leggen, doch tevens en vooral de vereiste veiligheidsmaatregelen te nemen en indien nodig aan te leren. Het behoort vervolgens minstens evenzeer tot zijn verantwoordelijkheid toe te zien op de correcte naleving van deze veiligheidsmaatregelen.

6.3. — *In casu* kan slechts worden vastgesteld dat vijfde verweerster bij conclusie zelf erkent dat door haar niet werd voorzien in begeleiding van de scoutsgroep door een monitor.

Enkel zouden door een van haar vaste klanten, zijnde de heer Oberlander — die blijkbaar als het ware puur toevallig aanwezig zou zijn geweest — louter uit *goodwill* de essentiële veiligheidsvereisten zijn gecontroleerd. Daaruit dient begrepen dat indien de heer Oberlander dus niet toevallig aanwezig zou zijn geweest, zelfs de meest essentiële veiligheidsvereisten blijkbaar door niemand gecontroleerd zouden zijn geweest...

Ongeacht het weinig geloofwaardig karakter van bepaalde aspecten van dit relaas, hoeft het weinig betoog dat voormelde handelswijze een flagrante inbreuk uitmaakt op de meest elementaire veiligheidsverplichtingen in hoofde van vijfde verweerster.

Een scoutsgroep dewelke min of meer jaarlijks gedurende een halve dag aan muur klimmen doet — en dit nog ongeacht het feit dat men onmogelijk met zekerheid kan weten in welke mate elk van de individuele

leden aan deze activiteit de voorgaande jaren al dan niet heeft deelgenomen — kan manifest niet worden beschouwd als een groep ervaren muurklimmers.

Het kwam vijfde verweerster dan ook zonder meer toe te voorzien in een nauwgezette begeleiding van en toezicht op de verichtingen van deze groep. Het feit dit niet te doen en de begeleiding te laten afhangen van de toevallige aanwezigheid van andere klanten, is niet minder dan een aanfluiting van de meest elementaire veiligheidsverplichtingen in hoofde van vijfde verweerster.

6.4. — Daarnaast voeren eisers terecht aan dat het als foutief, minstens onzorgvuldig dient te worden beschouwd dat vijfde verweerster als uitbater heeft nagelaten aan de voet van de klimmuur veiligheidsmatten te plaatsen.

Waar dergelijke veiligheidsmaatregel ten aanzien van ervaren klimmers wellicht weinig meerwaarde biedt, kan hetzelfde niet worden gezegd ten aanzien van beginners. Bij uitstek in het geval van een beginnersfout bij het klimmen en/of het « zekeren », bestaat de kans dat deze fout zich spoedig uit, met een val van relatief geringe hoogte tot gevolg, hypothese in dewelke veiligheidsmatten op de vloer een daadwerkelijk verschil kunnen maken op het vlak van eventuele verwondingen.

Degene die « zekert » kan perfect plaats nemen naast of achter dergelijke matten, zodat het argument van vijfde verweerster als zou door de aanwezigheid van matten diens stabiliteit in het gedrang komen, zonder meer van de hand dient te worden gewezen.

6.5. — Aldus staan in hoofde van vijfde verweerster twee inbreuken vast op de op haar rustende veiligheidsverplichtingen.

Dit gezegd zijnde, dient echter tevens het eventueel oorzakelijk verband te worden onderzocht tussen deze inbreuken enerzijds en het ongeval zoals het zich *in concreto* heeft voorgedaan anderzijds.

Het wordt niet betwist dat tijdens de fatale klim, wijlen V. werd « gezekerd » door een ander scoutslid, zesde verweerster. Het staat tevens vast dat deze laatste op een gegeven ogenblik het touw waarmee wijlen V. was verbonden, niet meer heeft kunnen houden.

Ook zonder de exacte toedracht van de feiten van seconde tot seconde te kennen, kan met zekerheid worden gesteld dat dergelijke situatie hoe dan ook slechts kan ontstaan door een niet-correcte toepassing van de techniek van het « zekeren ». Er bestaat immers andermaal geen betwisting over dat ingeval van het correct « zekeren », met gebruik van slechts een geringe spierkracht het gewicht van een volwassen persoon kan worden tegengehouden.

Het staat niet met zekerheid vast dat de permanente aanwezigheid van een monitor, een verkeerde manipulatie bij het « zekeren » door zesde verweerster, zou hebben voorkomen. Evenmin bestaat volledige zekerheid omtrent de veronderstelling dat de aanwezigheid van veiligheidsmatten, van invloed zou zijn geweest op de door wijlen V. opgelopen verwondingen.

De kans is echter wel reëel dat door het nemen van voormelde veiligheidsmaatregelen, het ongeval had kunnen worden voorkomen, minstens dat de gevolgen ervan ingeperkt hadden kunnen worden.

Indien een gespecialiseerde monitor permanent bij de groep aanwezig was geweest, had deze mogelijks zesde verweerster bij het « zekeren » kunnen corrigeren, en dit voorafgaand aan de fatale val. Indien de veiligheidsmatten op de vloer aanwezig waren geweest, waren wellicht de verwondingen van wijlen V. — in het bijzonder deze aan het hoofd — minder ernstig geweest.

Behalve uiteraard het onnoemelijke menselijke leed dat eisers onbetwistbaar hebben geleden, hebben de inbreuken door vijfde verweerster op haar veiligheidsverplichtingen binnen voormelde context aldus in hunnen hoofde in wezen het verlies van een kans veroorzaakt, te weten een kans op het voorkomen van het ongeval, dan wel op het beperken van de schadelijke gevolgen ervan.

6.6. — Onder voorbehoud van hetgeen wordt overwogen met betrekking tot de begroting van de schade (zie hierna punt 9.), dient de hoofdvordering lastens vijfde verweerster dan ook in elk geval principieel te worden toegekend als gegrond.

7. — *T.a.v. zesde verweerster.*

7.1. — Zoals hierboven reeds weerhouden (zie punt 6.5) kan met zekerheid worden

gesteld dat het « niet kunnen houden » door zesde verweerster van het gewicht van wijlen V. slechts zijn ontstaan kan vinden in een niet correcte toepassing van de techniek van het « zekeren ».

Dergelijke niet correcte toepassing van deze techniek, kan zesde verweerster niet worden verweten.

Als leek in de klimsport, kon zij slechts zo goed mogelijk de haar gegeven instructies en aanwijzingen opvolgen. Niet de minste indicatie ligt voor dat zij dit niet naar best vermogen zou hebben gedaan, of hierin op enige andere wijze slordig of onzorgvuldig zou zijn geweest.

Als leek in de klimsport beschikte zij niet over de vereiste kennis en vaardigheden om op eigen houtje een correcte wijze van « zekeren » uit te werken, noch kon zijzelf de door haar naar best vermogen uitgevoerde handelingen, naderhand toetsen aan de maatstaf van een correcte « zekering ».

Geen enkel element wordt aangebracht op grond waarvan zesde verweerster had dienen te vermoeden dat deze of gene vergissing zou zijn gebeurd of op grond waarvan zij bijstand had dienen te vragen. Indien de — in haar ogen — gespecialiseerde monitor kennelijk van oordeel was dat zij vanaf een bepaald ogenblik het klimmen en « zekeren » zelfstandig kon uitvoeren, had zesde verweerster geen enkele reden om aan dit oordeel te twijfelen, noch beschikte zij over de kennis en vaardigheden om desgevallend zelf het tegendeel te kunnen vaststellen.

7.2. — Het enkele feit dat zesde verweerster als 17-jarige een vergissing zou hebben begaan bij de uitoefening van een sport waarmee zij hoogstens zeer oppervlakkig en occasioneel was vertrouwd, maakt geenszins een fout of onzorgvuldigheid uit die zou leiden tot haar aansprakelijkheid.

Niet de minste indicatie ligt voor van enige concrete fout of onvoorzichtigheid in hoofde van zesde verweerster.

Zesde verweerster heeft op 28 november 1992 gehandeld als een normaal voorzichtig en zorgvuldig scoutslid van 17 jaar oud, dat onder begeleiding zowel van haar scoutsleiders als van een gespecialiseerde

monitor, deelneemt aan de activiteit van het muurklimmen.

De vordering lastens zesde verweerster dient dan ook te worden afgewezen als ongegrond.

8. — *T.a.v. wijlen V.*

Volledigheidshalve wordt er nog op gewezen dat in hoofde van wijlen V. niet de minste fout of onvoorzichtigheid wordt bewezen.

Meer bepaald is van enige risicoaanvaarding in zijnen hoofde geen sprake.

Het feit een sport uit te oefenen waaraan een zeker gevaar of risico is verbonden, is op zich geenszins als foutief of onvoorzichtig te bestempelen.

Van enig concreet risicovol gedrag in zijnen hoofde wordt geen enkel bewijs geleverd.

Zelfs indien als bewezen zou worden aangenomen — *quod non* — dat wijlen V. al springend zou zijn afgedaald, kan slechts worden vastgesteld dat dit een wijdverspreid gebruik is bij het muurklimmen, zodat alleen al om deze reden niet valt in te zien op welke wijze dit foutief of onvoorzichtig zou zijn geweest.

.